

СТАНОВИЩЕ

относно кандидатурата на гл. ас. д-р Гургана Руменова Петкова в конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент” по професионално направление 2.1. Филология (*Японска литература и култура*), обявен в ДВ, бр. 80 от 14. 10. 2011 г.

от доц. д-р Милена Братоева, Катедра “Класически Изток”, СУ “Св. Климент Охридски”

Гл. ас. д-р Гургана Руменова Петкова е единствен кандидат в конкурса за доцент по Японска литература и култура, обявен от Софийския университет “Св. Климент Охридски”. Документацията по конкурса е пълна и е изготвена в съответствие с нормативните изисквания. Кандидатурата по конкурса отговаря на условията по чл. 24, ал. 1 от Закона за развитието на академичния състав в Р България. Кандидатката е преподавател в Катедра “Езици и култури на Източна Азия”, специалност Японистика на Софийския университет от 2004 г. През същата година тя придобива образователната и научна степен “доктор”. От 2007 г. до настоящия момент заема академичната длъжност “главен асистент”. Д-р Петкова участва в конкурса с публикуван хабилитационен труд и с 15 други научни публикации, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен “доктор”.

Преди да се спра по-подробно на научните публикации, с които д-р Петкова участва в настоящия конкурс, бих искала да подчертая, че досегашната ѝ научна и преподавателска кариера я легитимира като един висококвалифициран, млад специалист по японската литература, фолклор и етнография. В основата на успешната ѝ реализация като университетски преподавател стоят знанията, натрупани в специалност Японистика на Софийския университет, чийто краен продукт е докторската ѝ дисертация, разработена и защитена в Университета Цюрих, Швейцария (*Мъжките образи в японските вълшебни приказки: Класификация и анализ*). Съществен принос за изграждането на Петкова като ерудиран специалист по японски език, литература и фолклор имат четирите ѝ специализации в Япония, сред които бих искала да открия най-вече шестмесечната ѝ работа в Института по Фолклор към Университета “Сейджо” в Токио (2002 г.). Получената по този начин солидна подготовка по специалността се материализира в лекционните курсове, разработени от нея (общо осем) за бакалавърската и магистърска степени на обучение по Японистика, сред които и един на английски език (*Gender Studies. Поля на пола във фолклора*). В голямата си част тези

лекционни курсове са естествено следствие от последователните ѝ научни занимания в областта на японската етнография, фолклор, литература и в един по-общ план на японската духовна култура. Освен тези осем самостоятелно разработени курсове от лекции, Петкова води и още три дисциплини (“Актуални проблеми на съвременната японска култура”, Упражнения по класическа японска литература” и Практически японски език). Тези лекционни курсове са сред безспорните професионални активи на кандидатката, които свидетелстват за налагането ѝ като авторитет в преподаването на японска етнография, фолклор и литература. Към това бих искала да добавя и лекциите, изнесени от д-р Петкова в различни японски университети в периода 2002 – 2011 г. Признание за утвърждаването ѝ като учен японист е и пълноправното ѝ членство в Европейската Асоциация по Японистика (EAJK) от 2009 г.

Трите проекта на специалност Японистика (“Експозиция – Японска култура”; “Проучване на реализацията на японистите, завършили СУ” и “Анкета върху рецепцията на японската култура в България”), чийто ръководител е кандидатката, я представят като динамичен, инициативен и целеустремен човек с определен организаторски потенциал. За това говори и фактът, че тя е част от екипа, организирано провеждането на два международни научни форума – международния симпозиум *Possibilities and difficulties of intercultural understanding* (2009) и международната юбилейна конференция *България-Япония-Светът* (2010).

Един от най-важните аргументи в подкрепа на кандидатурата ѝ по обявения конкурс са научните ѝ публикации – общо 16 на брой, сред които хабилитационен труд, озаглавен *Домът на чудесата. Символика на традиционната архитектура и интериор в японските вълшебни приказки*, публикуван през 2011 г., учебник (*Етнография на Япония*, публикуван 2010 г.), една студия и тринадесет статии. Заслужава внимание фактът, че шест от представените за рецензиране заглавия са отпечатани или приети за печат в чуждестранни академични издания.

Сега ще разгледам по-подробно основния труд, с който д-р Петкова участва в конкурса, а именно *Домът на чудесата. Символика на традиционната архитектура и интериор в японските вълшебни приказки*.

Хабилитационният труд на д-р Петкова е до голяма степен естествен продукт на задълбочения ѝ и траен научен интерес към същността и особеностите на японската вълшебна приказка, което е видно от приложения списък на научните ѝ публикации. В настоящия труд тя разширява параметъра на изследването на японската вълшебна приказка и я анализира в перспективата на символиката на традиционната японска

архитектура, което, както е посочено и в авторската справка за приносите на нейните трудове (с.1), се прави цялостно и последователно за първи път. Това придава изключителна значимост и актуалност на настоящата разработка. Другото й достойнство се изразява в това, че тя се основава върху собствен превод на 36 японски приказки, 90% от които, както е посочено в Заключението (с.120), са преведени за първи път на български език. Като следващо достойнство на изследването на Петкова бих изтъкнала това, че то стъпва от една страна, върху задълбочено познаване на основополагащите трудове в световната фолклористика, в чийто фокус е вълшебната приказка, и от друга – върху ключовите достижения на най-емблематичните японски фолклористи (Янагита Кунио, Секи Кейго и пр.), посветили се на изучаването на универсалните и специфични характеристики на японския фолклор и етнография. Изследването е много добре структурирано, а приложеният интердисциплинарен подход е адекватен на формулираната от авторката цел на разработката. Бих си позволила само да препоръчам на д-р Петкова да задълбочи и разшири своя анализ на конкретните текстове от приказния фолклор на Япония, което би придало по-голяма убедителност на направените заключения и обобщения.

С подчертана научно-приложна стойност сред останалите публикации на д-р Петкова се откроява трудът й *Етнография на Япония*, разработен като учебник за целите на преподаването в специалност Японистика на Софийския университет. Чрез разработените осем основни теми в първата си част той представлява първо по рода си у нас систематизирано и всеобхватно представяне на традиционния японски бит и култура, което е го прави ценен и полезен източник на познание за особеностите на светогледа и мисленето на японския етнос. Особено ми допадна идеята на авторката да включи сред допълнителните материали във втората част кратки текстове на японски език, чийто автори са “млади японски етнографи, които в момента са ангажирани към различни образователни и културни институции в Япония” (Предисловие, с. 5). Според мен това е едно продуктивно хрумване, което би могло да бъде (и най-вероятно е) отправна точка за студентите японисти на анализи и коментари за рецепцията на традиционната култура от страна на модерния японец днес.

Останалите публикации, с които кандидатката участва в настоящия конкурс, потвърждават и допълват впечатленията ми от коментирания по-горе два основни труда, а именно за компетентност, задълбоченост и последователност при разработването на различни теми, свързани с японската етнография и фолклор, както и с рецепцията на японската култура в България.

В заключение ще отбележа, че приносите на трудовете на кандидатката са систематизирани и коректно посочени в приложената справка.

Въз основа на казаното дотук оценявам положително кандидатурата на гл. ас. д-р Гергана Руменова Петкова и с пълна убеденост предлагам на почитаемото научно жури да ѝ присъди научното звание “доцент” по японска литература и култура.

София, 14. 02. 2012 г.

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, cursive letters that appear to be 'Г.Р.П.' followed by a long horizontal stroke.